

సుఖంబం

అలివేల కనకరత్నం

అతడు కాగితాలు ముందేసుకుని కూర్చున్నాడు. కలం తీశాడు. కాగితం మీద అక్షరం దొర్లలేదు. ఈ బాధ అతనికి కొత్త కాదు. చాలా కాలంగా అతన్ని క్రుంగ దీస్తున్నదే. ముందున్న కాగితం మీద అర పేజీ మేటరు ఉంది. అది రాయడానికే అతనికి ఆరు రోజులు పట్టింది. విసుక్కున్నాడు. మధన పడ్డాడు. పెన్ను ముడిచి పక్కకు వెళ్ళాడు. అవును మరి. మనసు తెరిపిగా ఉంటేనే కాని కలం నడవదు. కలం నడిస్తేనే కాని కవిత పుట్టదు. అది పుట్టకపోతే అతనికి వూపేరాడదు. పేరు నిలవదు. కనకనే ఇప్పుడతను పూర్వపు ప్రఖ్యాత రచయిత కాదు. ఉత్త రాజశేఖరం. అను చేసుకున్న దానికి తను అనుభవించాలి. తప్పదు. దున్నే రోజుల్లో భూమ్మీద నిలబడక, కోసే రోజుల్లో కొడవలి పట్టు కొస్తే ఏమంటుంది దక్కడ? ఆమెను అను అనుమానించి, అవమాన

పరచిన మాట నిజమే. కాని, తరువాత నిజం తెలుసు కున్నాడు. ఆ తెలుసుకున్న నిజం అలస్యంగానే తెలిసింది. అప్పటికే చేతులు కాలాయి. ఆమె అతనిలోని ఉదాత్తతను చూసి మన సీచ్చింది. అతడు ఆమె అందాన్ని చూసి ప్రేమించాడు. ఆమె అతని భార్య. అయినా, అంద మైనది కనకనే అనుమానించాడు. అతనిలోని ఉదాత్తత దెబ్బ తినగానే ఆమె అతన్ని విడిచి వెళ్ళి పోయింది. నిన్నో, మొన్నో కాదు. ఇరవై ఏళ్ళ క్రితం. నిజానికి అతను సన్మార్గుడు. మంచి ఆలోచనా పరుడు. ఆమె నర్తకి. నిప్పు లాంటి మనిషి. మరి ఇలా జరిగిందేమిటి అంటే అది అతని తప్పే అనడానికి వీల్లేదు. కేవలం వాళ్ళ దురదృష్టం అనాలి. సంగీతం, సాహిత్యం, నాట్యం— ఇవి అందరికీ రమ్మంటే వచ్చేవి కావు. ప్రాప్తం ఉంటేనే కానీ అవి అబ్బవు. మనిషికి ఆ గీత ఉండాలి. అంతే. వాటికి మొదలే కాని, తుది లేదు. వాటి సరిధిలో

ప్రపంచమే ఒక అంగుళం. అలాంటి కళలు రెండు ఆ ఇంట కావరం చేశాయ్ ఒకప్పుడు. అదేనా ఐదేళ్ళు మాత్రమే!

2

హైదరాబాద్ లో రాజశేఖరం రిసెర్చి చేస్తున్న రోజుల్లో యూనివర్సిటీలో తారనవడింది సులోచన. ఒకరి నోకరు పరిచయం చేసుకున్నారు మొదట. తరువాత ఆ పరిచయం పెరిగింది. తరుచు కలుసు కుంటూండే వారు.

ఒక రోజున లైబ్రరీలో—
 “మీరు రోజూ నా కంటే ముందే వచ్చి కూర్చుంటారు. చూస్తున్నాగా! ఇదంతా చదువుమీద శ్రద్ధేనా అని” అంది అతనితో.

“మీ కా సందేహం ఇన్నాళ్ళకైనా వచ్చింది. సంతోషం. ఇటీవల ఏ గుడ్ ఒమెన్.”

“అంటే మీ ఉద్దేశ్యం?”
 “మీరు లా స్పూడెంటు. సైకాలజీ స్పూడెంటు

అయి ఉంటే మీ కా సందేహం అసలు వచ్చేది కాదు." "ఇంతకీ నా సందేహం తీర్చవే లేదు." "మీ సందేహంలోనే ఉంది సమాధానం."

ఇద్దరూ నవ్వుకున్నారు. రాజశేఖరం అందగాడు. ఆయితే సులోచన అతి లోక మందరి. మతి చెడగొట్టే అందం. పెదవులు రెలిదూ ఒకచోటే ఒకలాగే ఉన్నా కింది పెదవికి శృంగార ప్రాముఖ్యత ఇచ్చాడు సృష్టికర్త. ఆవి ఆడదావి సాత్తు కనకనే అందం విషయంలో శేఖరానికి పై స్థాయిలో ఉంటుంది సులోచన.

ఆమె లా సైన్లర్ ఇయర్ చదువుతుంది. అతడు పిహెచ్. డి. చేస్తున్నాడు. వాళ్ళు బాగా ఉన్నవాళ్ళు. అతడూ వాళ్ళకి తీసిపోడు. అతని మాటల్లో మధుర స్వరం ఉంది. నడతలో నిజాయితీ ఉంది. మొత్తం మనిషి లోనే ఉదాత్తత గిండి ఉంది. అది చూసే సులోచన గర్వ పడుతుంది.

అందం, ఆకర్షణ, విద్యాగంధం, శీలం, శిల్పం, కళ—ఇవి చాలా విలువైన నస్తువులు. కనకనే దూరపు బాధువులు. ఎప్పుడో కాసి కలవపు. కలనడమంటూ బరిగితే కలిసిన చోట కళ్యాణ తోరణం కట్టి ఉంటుంది. వైభవం వెలుగుతూ ఉంటుంది. అందు చేతనే ఏమో సులోచన పాదం ఉన్న ప్రతి చోటా వేదం చదువు తూన్నట్టు, సన్నాయి నాదం వినిపి స్తున్నట్టు ఉంటుంది అనుకునే వాడు రాజశేఖరం. అప్పటికే సులోచన నాట్యం వేర్చుకోవడం పూర్తి

అంది. అక్కడక్కడ రెండు మూడు సార్లు ప్రదర్శనలు ఇచ్చింది కొత్తలో.

ఒక రోజున ఆమె శేఖరంలో అన్నది— "ఈ సాయంత్రం నా డాన్స్ ప్రోగ్రాం ఉంది." "అలాగా. హాప్ న్యూస్. ఎక్కడా?"

"రవీంద్ర భారతిలో." "మూడయ్యే సరికే మీ ఇంట్లో ఉంటాను." "అలాగే. కలిసి వెడదాం."

"అన్నట్టు మీరూ ఏ సంప్రదాయం ప్రేమర్ దేస్తారు?"

"ఫన్స్ క్రూచి పూడి, వెక్స్ లు భరతనాట్యం." ప్రదర్శన పూర్తి అయ్యాక సులోచనలో ఎంత ప్రతిభ ఉన్నదో తెలుసుకున్నాడు శేఖరం. ఆమె ప్రేక్షకుల కళాత్మకత, సౌందర్య దృష్టికి తగినట్లు నర్తించి ఆహ్లాదం కలిగించ గలదు. అంతేకాదు. అలౌకిక ఆనందానుభూతిలోకి లాక్కుపోగలదుకూడా అని గ్రహించాడు.

దరిమిలా శేఖరం, సులోచన దంపతు లయ్యారు. విశ్వ విఖ్యాతి పొందడానికి షేక్స్ పియర్ ఏం పుణ్యం చేశాడో, ముంతాజాని పొందడానికి షాజహాన్ చక్రవర్తి ఏం సుకృతం చేసుకున్నాడో తెలియదు కాని మొత్తానికి సులోచనను పొందడానికి తనూ ఆలాంటిదే ఏదో చేసుకుని ఉండాలి అని ఎన్నో

సార్లు అనుకున్నాడు అతను.

3

అత్తవారింటికి రాగానే సులోచనకి ఒక విషయం తెలిసింది. శేఖరంలో ఆతని విద్యకు మించిన శృంగార కళలు ఉన్నాయని. మొదట కలవర పడినా అరవాల సంతోషించింది, ఎగ్జంప్లరీ కారెక్టర్ అతనిలో ఉందని తెలుసుకున్నాక.

ఒక రోజున గదిలో

"శృంగారం అంటే అసలు నీ కేం తెలుసు. అలు మగల ఐదు నిమిషాల కలయికే శృంగారం అనుకుంటున్నావేమో. పారపోయి. దానికి చాలా కథ ఉంది. చెబుతాను. తొందర పడకు" అన్నాడు.

అతగాడికి తీసిపోనట్టుగా అతనిలాగే తనూ ఒక మాట విసరాని "నా అందంలో మీరసికత్వాన్ని కొనుక్కున్నాను" అంది సులోచన.

"అబ్బో ఇంకేం. నా దారికి నువ్వు దాదాపు వచ్చేసినట్టే. ఒక్క మాట. శబ్దం తను ఎందు లోంచి ప్రయాణం చేస్తున్నదో దాన్నిబట్టి నాదం వినిపిస్తుంది. పూట్లోంచి వచ్చే నాదానికి, జలతరం గిణి లోని నాదానికి అందుకే తేడా ఉంటుంది. వీణ తీగల చలనంలోంచి వచ్చే నాదం మళ్ళీ మరోలా ఉంటుంది. అలాగే పురుషునిలోని ప్రణయ చేష్టలకి రెస్పాన్స్ ఇచ్చే స్త్రీని బట్టి శృంగార స్థాయి ఉంటుంది" అన్నాడు. ఆమె వింటుంది.

మీకు 1 లక్ష రూ॥ లను 20 సం॥లలో ఇచ్చే యూకోప్లాన్ ను వద్దనగలరా?

మీ ఆశ వెరవేర్చడానికి ఒక బ్యాంకు సిద్ధంగా ఉంది. యూకో బ్యాంకు, యూకో ప్లాన్ ద్వారా!

యూకో ప్లాన్		
సింగిల్ సేవింగ్స్ మల్టిపుల్ ఇంటరస్ట్		
డిపాజిట్ (రూ॥)	కాల పరిమితి	మొత్తం గడింపు (రూ॥)
125.00 ప్రతినెల	మొదటి 120 నెలలకు	27,215.00
27,000.00	గ్రో యువర్ మనీ ప్రణాళిక రెండవ 120 నెలలలో	79,920.00
125.00 ప్రతినెల	రెండవ 120 నెలలు	27,215.00
మొత్తం		1,07,135.00

రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆదేశానుసారం వడ్డీరేటు ఇవ్వబడును.

యూకో ప్లాన్ శేవలం ఒక పాదుపు వధకం మాత్రమే కాదు. ఏకైక బహుముఖ వడ్డీ సంపాదనా సూత్రం. మీకు చేతవైనంత ఆదా చెయ్యండి. యూకో బ్యాంకు దాన్ని సత్పరికల నిచ్చే మార్గాలకు మళ్ళిస్తుంది. శేవలం నెలకు రూ. 125 ఆదా చెయ్యటం వల్ల 20 సం॥లలో దాన్ని ఒక లక్ష ఎలా చెయ్యవచ్చో చదవండి. యూకో బ్యాంకు యూకో ప్లాన్ ద్వారా.

తిరిగి అతనే అన్నాడు:
 "అందుకు ఆడదానిలో బంబం ఉండాలి. ఓర్పు కోవడం నేర్చుకోవాలి."
 "ఇన్ ఎడ్యూన్స్ నన్ను ఎడ్యుకేట్ చేస్తున్నారా?" అంది సులోచన.
 "అబ్బేబ్బే. ఇవన్నీ నీలో ఉన్నాయ్. కనకనే నిన్ను తెచ్చుకున్నాను" అన్నాడు.
 రెడీమేడ్ సరుకులా ఉంటాయ్ మాటలు అతని దగ్గర. ఎక్కడా తడుముకోడు. నీళ్ళు నమలడు. మాట్లాడుతూన్న కొద్దీ మాటలు పూరుతూంటాయ్ ఆ మాటే అతనితో సులోచన ఒకసారి అంటే "ఔను నీలో కోరికల్లాగ" అన్నాడు.
 ఎంతో ఉల్లాసంగా గడిచి పోతున్నాయ్ రోజులు. అత్తగారు ఏదోపుస్తకం చదువుకుంటూ హాల్లో కూర్చుంటే-
 'ఒక్కసారి అలా వంటింట్లోకి వచ్చి పా' అన్నట్టు సంజ్ఞ చేస్తాడు తనను. బాగుండదని వెడితే ఏం చేస్తాడో అని భయం.
 "ఎప్పుడూ సంజ్ఞలతోనే చెబుతారు, పిలుస్తారు ఏం? సులోచనా అని పిలవ లేరా?" అంది ఒక రోజున.
 "వదుచు పెళ్ళాన్ని పిలవడానికేమోరువాడకూడదు. ఆ పని కళ్ళు, చేతులూకూడా చెయ్యగలవు. వాటికి మించింది మరొకటి ఉంది. తల" అన్నాడు.
 రోజూ సాయంత్రం ఇంటికి రాగానే పువ్వుల పాకెట్ ఆమె మీదికి విసురుతాడు- ఏదో గురి

పెట్టి. అతని కవిత్యం ఎంత వదునో, గురి అంత దొడ్డదీ. ఆనుకున్న చోట ఆ పాకెట్టు పడుతుంది. ఎప్పుడైనా గురి తప్పితే తనను తాను తిట్టుకోక పువ్వుల్ని తిట్టలేక, ఆమెను తిట్టేవాడు.
 ఒకసారి ఈ చోద్యం కంటిపడిన ముసలావిడ 'మరీ అంత ఇది పనికి రాదు' అన్నట్టు కొరకొర మాసింది కొడుకు వైపు కాదు, కోడలి వైపు.
 "భర్తకి వండి వడ్డించడమే కాదు. వంగి అందించాలి కూడా బుగ్గల్ని. అది ఆడదాని ధర్మం" అన్నాడో సారి. దానిమీద కొంత రాద్ధాంతంకూడా జరిగింది ఇద్దరి మధ్య కొంత సేపు.
 ఒక ఆదివారం రోజున అతను తీరుబడిగా ఏదో ఒక వేదాంత ధోరణిలో మాట్లాడుతూంటే అపే.
 "మీరు విశిష్టా ద్వైత సిద్ధాంత ప్రచారకుడుగా మారితే చాలా బాగుండేటట్టుంది" అంది సులోచన కాస్త వేళాకోళంగా. అందుకు,
 "వో. అలాగే. ఆన్ సక్సెస్ ఫుల్ సెక్స్ మిస్రెస్ గా నువ్వు మారితే?" అన్నాడు.
 వెళ్ళిన కొత్తలో ఈ చేష్టలన్నీ చూసి, ఇంకా కొత్తి కదా అని సరిపెట్టుకుంది సులోచన. కాని వెంటనే గడిచి పోతున్నా అని తగ్గ లేదు. సరికదా ఇంకా ఎక్కువ అవుతున్నాయ్. ఆయనలో అవి తగ్గుతా యనుకోవడం దేశంలో ధరలు తగ్గుతా యనుకోవడం మంత బుద్ధి పాఠాటలు అనుకుంది. మరీ చిన్న పిల్లాడిలా ప్రవర్తిస్తాడు ఒక్కసారి.

కావడానికి అతగాడు ఇప్పుడు కాలేజీ లెక్చరర్. చెదురు మదురుగా రెండు మూడు ప్రణయ కలహాలు తప్ప పాఠాచారాలు లేవు వాళ్ళ మధ్య.
 ఒకసారి సులోచన పుట్టింటికి వెళ్ళి నెల్లాళ్ళుండి వచ్చింది. ఆవేళే, ఇంట్లో శేఖరం లేడు. కాంపు వెళ్ళాడని దాసువల్ల తెలిసింది. మర్నాడు మధ్యాహ్నానికి వచ్చాడు అతను.
 "కాలేజీ లెక్చరర్లకి కాంపు లేమిటి?" అంది రోషంతో.
 "వెంటనే నిండిన దానిలా నెల్లాళ్ళు నీ కాంపు ఏమిటి?" అన్నాడు ఉక్రోశంగా.
 ఆమె రోషం దిగిపోయింది. ఆమె చేతులు అతని క్రాపుని సరిచేశాయ్.
 "ఈ కొత్త గాజు లేమిటి?" అన్నాడు.
 "నేను నిన్న వచ్చింది ఎక్కడనీం చనుకున్నారు?" నవ్వాడు శేఖరం.
 "తెలియక కాదు. మరో సారి మీ పుట్టింటి వాళ్ళని పాగడతావని- ఆంతే" అన్నాడు.
 ఒక్క నిమిషం ఆగి మళ్ళీ అన్నాడు.
 "నన్ను చాలా బాధ పెట్టావు, నెల్లాళ్ళు. నిన్ను అంతకంటే ఎక్కువ బాధ పెట్ట దలుచుకున్నాను: ఈ వేళ."
 "అదేమిటి? మళ్ళీ అర్జంటుగా ఏ పూరేనా వెడుతున్నారా?"
 "అబ్బే - పూర్ణం ఉండే ..."
 "అంటే? ..."

మీ డిపాజిట్ పై 70 శాతం రాబడి

మీ ఆక్షన్ ట్రాస్టులేటర్స్ డిపాజిట్ పథకం మీరు మీ పెట్టుబడిపై సంవత్సరానికి 23 శాతం నెలసరి సామాన్యవడ్డీకి సరిపోయే, 70 శాతం మించిన మొత్తం కలిపి ఇస్తుంది.

Larsvin Finance
 315, 'Chandralok', Sarojini Devi Road, Secunderabad-500 003.

Name: _____

Address: _____

Larsvin ఫోను		
విజయవాడ — 61473	విశాఖపట్నం — 66366	గుంటూరు — 23439
బొంబాయి — 2737	కెల్లూరు — 4284	తెనాలి — 3774

"మనసులో దాచుకోలేని విషయం ఒకటి చెప్పాలి కుంది ..."

"చెప్పండి."

"తలంటుకున్న తల ఆరాక, నువ్వు సోసాలో కూర్చుని చిక్క తీసుకుంటూంటే సోసా క్రింద వరకు వ్రేలాడుతుంది నీ జబ్బు. కుడివైపుకి మొహం మీద పడిన కురుల మధ్యలోంచి మెరిసింది నీ ముక్కుపుడక."

ఇలాంటివి మనసులో మెచ్చుకుంటారేమో గాని, ఇలా పైకి చెప్పే భర్త లంటారా ఎక్కడైనా అనిపించింది ఆమెకి.

"బుగ్గి మీద కళ్యాణం బొట్టుకోసం కలలుకనే అమాయకపు కన్నె పిల్లను కాదు ను వ్విప్పుడు. ఏమిటి - ఆర్థం కావట్టు అలా చూస్తావ్?"

ఆ మాటలు అంటూనే వీధిలోకి వెళ్ళిపోయాడు.

ఆ రాత్రి వడక గదిలో -

తాజనుహాల్ ని మించిన ఆదం. తల తిరిగిపోయే అలంకరణ. వాసికలోంచి నడిబొడ్డు వరకు దిగే ఆత్మరు, అగోతుల పరిమళం.

శేఖరం మంచం మీద పడుకొని ఉన్నాడు.

ఆమె తలుపులు మూసి వచ్చింది.

వచ్చిరాగానే ఎప్పుడూ అవిడ మంచం మీద కూర్చోడు. దాని కో ప్రాసీజరు ఉంది. అతనికి తెలుసు. ఆమె కాటాకళ్ళు ముందు అతన్ని చూస్తాయ్. ఆ దొంగ చూపు అతని మూడును చదుపుతుంది. రిజల్టుని మనసు రిసీవ్ చేసుకుంటుంది. పాజిటివ్

అయితే ఒళ్ళు వేడెక్కుతుంది. వేడి ఆ లేడిని ముందుకు నెడుతుంది. ఇంక అప్పుడు అవిడగారు మంచం మీద కొస్తుంది. ఇంత జరగడానికి ఎంతో కాలం పట్టదు. వో ఆరి నిమిషం. ఎప్పుడైనా ఆ చదవడం కొంచెం కష్టమైతే మరో ఆరి నిమిషం. అంతే.

అలాగే వచ్చింది. ప్రక్కమీద కూర్చుంది.

అతడు ఆచేతనంగా కళ్ళు మూసుకుని ఉన్నాడు. ఆ ఆచేతనావస్థలో తనలో మినుకుమినుకుమంటూన్న భావన ఏమిటో అతనికి తెలియాలి.

అన్నప్పై న ఏదో ఉద్వేగంలో లేచాడు. ఆమెను లేవవెత్తాడు. గాఢాలింగనం చేసుకున్నాడు. ఆ స్పృహ, ఆ బిగువు నిత్యనూతనాలు. మనసులో అలలు అలలుగా వ్యాపిస్తున్న అద్భుత అనుభూతి. ఆమె శరీరం ప్రతి అంగుళం చుందివాడు. అతని చర్యలకు ఆమె ఇస్తున్న రెస్పాన్స్ కి రెచ్చిపోయాడు.

ఆమె పడుకుంది. ఆమె కన్నుల్లో, నరాల్లో నిరుపమాన చైతన్యం. శ్రుతిమించిన సుఖానుభూతిలో ఆమె లేవబోయింది. లేవలేకపోయింది. అలసి, సాలసి స్వేదంలో ముద్దయిపోయింది. వెన్నులోంచి విరపరితమైన మధురబాధ.

ఇద్దరికీ ఆపరిమిత నీరసం. జీవుల లాగేస్తున్న నరాల మూల్గులు.

వయసు, కోరిక, ఉద్వేగం, చర్య, ప్రతిచర్య - ఇవి ఆ శృంగార రసానుభూతికి నిచ్చినలు.

అనురాగం, ఆదంబ, పరిమళం, లాలింపు, కొనకంటి చూపుల కొరకొంలు, చిరునవ్వుల కొనమెరుపులు - ఇవి దానికి స్పష్టికర్తలు.

మేరువు సర్వతం మీద కూర్చున్న శృంగార దేవత కదిలి, ఆనందంలో కరిగి కరిగి రస రూపంలో అమృతమై బంగారు కాలువగా క్రిందకి దిగివచ్చి ఆ జంటను ఆశీర్వదించిన శుభ ఘడియ లవి.

నాలుగో రోజుకి కాని మళ్ళీ మామూలు మనిషి కాలేక పోయింది సులోచన.

'ఇవి చిత్రవధ' అన్నట్టు ఆమె చూస్తే - "కాదు - శృంగార కథ" అన్నా డథను చెల్లింపుగా.

4

బదెళ్ళు గడిచిపోయాయ్. సులోచన ఇప్పుడు ప్రఖ్యాత నర్తకి. శేఖరం ప్రముఖ కవి. ఇద్దరూ రెండు చేతలా సంపాదిస్తున్నారు.

సులోచనకు డిమాండ్ బాగా పెరిగింది. "సులోచనా ..." పిల్చాడు శేఖరం. "ఆ ..." "ఏమిటి బట్టలు సర్దుకుంటున్నావ్?" "కలకత్తా వెళ్ళాలి గదా. ఎల్లండే అక్కడ ప్రోగ్రాం. మీకు తెలుసుగదా." "వో. అవును. మరిచే పోయాను." "మీరూ రెడీ అవండి."

ఎల్. కె. ఎస్. బంగారం
చేతిలో రాక్కమే!

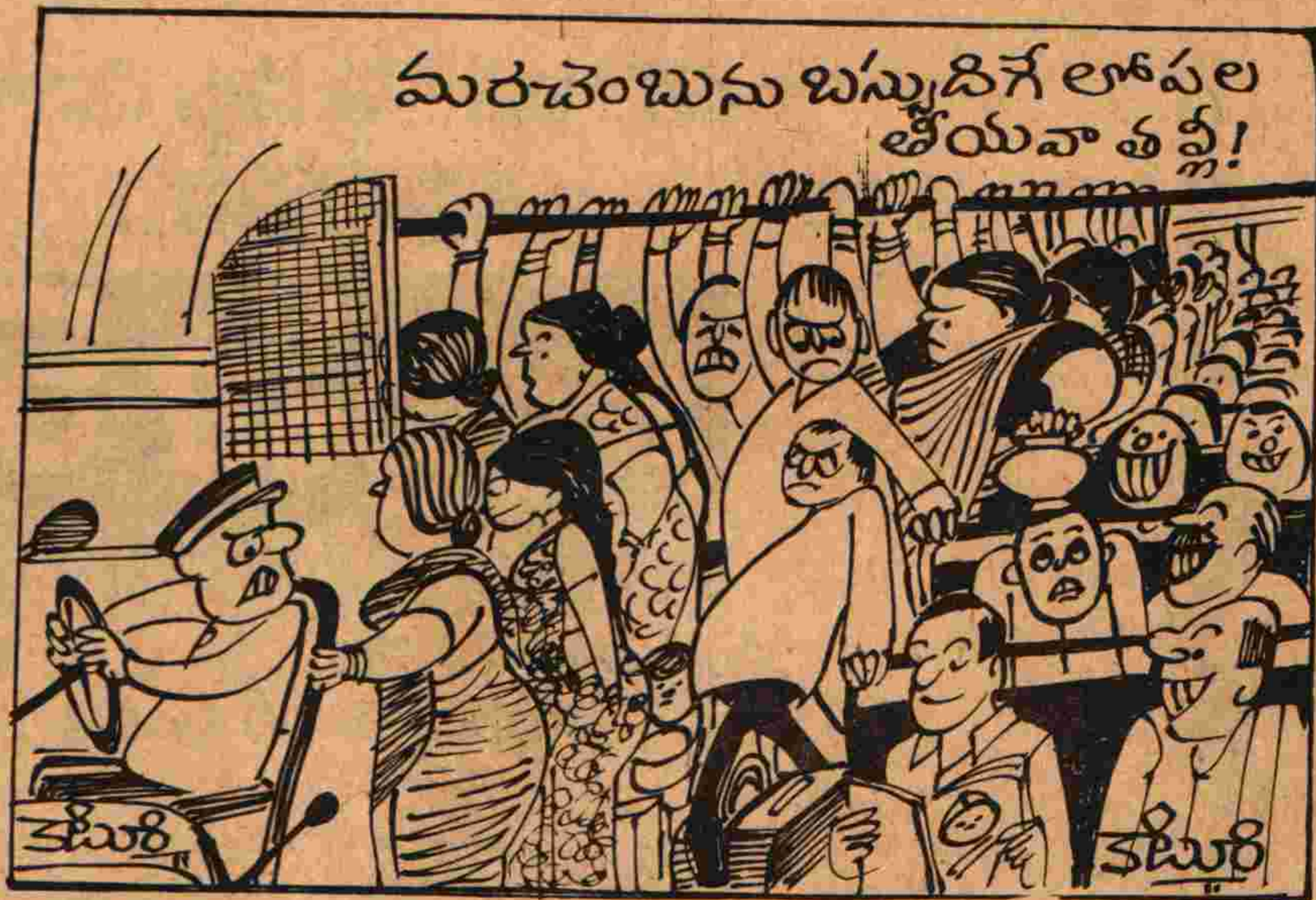
గ్యారంటీ గల
22 కారట్ల బంగారు ఆభరణాల కొరకు

LKS Jewellers
Gold Jewels & Diamonds
138, N.S.C. BOSE ROAD, MADRAS-1

నందర్పించండి :
ఎల్. కె. ఎస్. జ్యువలర్స్,
138 ఎన్, ఎస్. సి. బోస్ రోడ్డు,
మద్రాసు-600 001.

మరచెంబును బస్సుదిగే లోపల తోయవాళ్ళ!

“ఈసారికి నేను రాలేను. ప్రతిసారీ నీతో రావడం ఇబ్బందిగానే ఉంది. ఈ వేళ అసలు కుదరదు. నేనూ విజయవాడ వెళ్ళాలి—రేపు సాహిత్య సభకి.”

చివరికి దాసుని తోడిచ్చి వంపాడు.

ప్రోగ్రామ్ పూర్తికాగానే వచ్చేసింది.

మరుసటి నెల విశాఖ పట్నం వెళ్ళింది. ప్రోగ్రాం అయిపోయిన వెంటనే రాలేదు. మూడో రోజున తిరిగి వచ్చింది. ఆ నెలలోనే మద్రాసు వెళ్ళినప్పుడు నాలుగు రోజులకి గాని రాలేదు. ఇన్ని రోజులు ఆమె అక్కడ ఏమి చేసింది? శేఖరంలో అనుమానబీజాలు పడ్డాయి. మొలకెత్తాలి—కూడా. అనుమానం రాకుండానే ఉండాలి గాని, వస్తే మగాడు మనిషిగా ఉండలేడు. కలిసిరాని కాలం ఇంట్లో చోరబడింది. ముందు సూటీ పోటీ మాటలు. తర్వాత పరుష వాక్కులు. అటుపైన ఫుర్నీలు. షరా నూమూలే! ఒక రోజు ఉన్నట్టుండి తుసాను చెలరేగింది. దాసు ఏదో చెప్పబోతే చెంపమీద కొట్టి, “గేటువల్. నువ్వేం చెప్ప నక్కర్లేదు” అన్నా డతను. ఆ దెబ్బ వెనక కసి ఎవరి మీద? ఆ కసి తనమీదేనని సులోచనకు తెలుసు. మర్నాడు సులోచన ఇంట్లో కనబడలేదు.

5

సులోచన వెళ్ళిపోయిన రెండు మూడు నెలల్లోనే శేఖరానికి చేసిన పాఠసాటు తెలిసింది. తెలిసిన చోటల్లా విచారించాడు. ఆమె జాడ తెలియలేదు. ఆమె ఏమై నట్టు?

మనిషి మనిషిలా బ్రతకలేక పోతున్నాడు తను. ఏకాకి బ్రతుకైంది.

పదిహేను సంవత్సరాలు గడిచిపోయాయి. ఎడబాటు బజారులో కొని తెచ్చిన ఆ ఇంటి కేలండరులో సంవత్సరాలు తప్ప, తేదీలు లేవు. పదిహేనవ కాగితం అప్పుడే చిరిగింది.

కళ, కాంతిపోయిన ఇల్లు. ఇహ ఉండలేకనేమో తల్లికూడా నాలుగేళ్ళ క్రితం కాలం చేసింది.

ఒకనాడు ఆ ఇల్లు కళా నిలయమే. ఇప్పుడు సహారా యెడారి.

ఏళ్ళతరబడి కడగని గదులు. రంగులు పులమని గోడలు పైన హేళనగా వూగుతూవు బూజులు. చుట్టూ దురదృష్టపు దుర్గంధం. నడకకు మొహం వాచిన కలం. మమ్మల్ని నలుపు చెయ్యవద్దు అని ప్రెస్ట్రక్ చేసిన తెల్లకాగితాలు. తహతహ నచ్చి పోయిన శరీరం.

అతడు కుర్చీలో, ఎదురుగా నేల మీద దాసు, ప్రక్కన టామీ. వాళ్ళు మాట్లాడరు. అది మాట్లాడనే లేదుభయంకర నిశ్శబ్దం. ఇప్పుడు ఆ ఇంటికి వోసరు.

ఇంతకంటే శ్మశానం మేలు అని ఎన్నోసార్లు అనుకున్నాడు శేఖరం.

సులోచన ఆచూకీ ఎక్కడా తెలియలేదు. విశ్వ ప్రయత్నం చేశాడు. లాభం లేకపోయింది.

ఆమె విదేశాలకు వెళ్ళిపోయిందో? అత్తూతాళ్య చేసుకొందో? ఏది జరిగినా ఆశ్చర్య పడవలసింది లేదు. ఆమెలోని అత్యాభిమానం అంతటిది!

మఖలో పుట్టి పుబ్బలో మారిపోయే మన స్తత్వం గల మనిషి ఒక మగాడేనా అని సులోచన అనుకోక మానదు. అంతకంటే అతనికి తలకొట్టే సే మాట మంకటి లేదు.

అవును —

తను వోడిపోయాడు.

ఆమె గెలిచింది.

కారు చీకటి కేం తెలుసు సూర్య తేజస్సుని శ్లాఘించడం?

కాలం మారుతుంది—అది దాని నైజం. మారే వరం ఉంది కనుకనే జనం దానికి భయపడేది. మనిషిని ఆపి, నిలదీసి, శాసించ గల శక్తి దాని కున్నది. కాలచక్రం ఇరుసుకు వ్రేలాడే మనిషి కంకర రాళ్ళను తన్నుకుంటూ, ఎగుడు దిగుడుల పూపులో తల తిరుగుతున్న బాధలో మొగ్గులు వెయ్యక తప్పదు. అదే జీవితం.

మరో బదేళ్ళు గడిచిపోయాయి.

ఇరవై సంవత్సరాల కాలం గతంలోకి పోయింది.

శేఖరంలో ఇప్పుడు వృద్ధాప్యపు చాయలు స్పష్టంగా కనబడుతున్నాయి. చిక్క శల్యమై పోయాడు. నగం తల నెరిసింది. సహనం ఇగిరి పోయింది.

రెండు దశాబ్దాలు కర్కశ, కఠోర కాల ప్రవాహంలో కన్నీళ్ళ స్నానం చేశాడు. ఈ సుదీర్ఘ కాలంలో ఏ ఒక్క ఆనందానుభూతి స్మర్యా మాత్రంగా నైనా అతన్ని తాక లేదు. అది కాలం సాధి కారంగా అతనికి కలగజేసిన మనస్తాపం. అసలు జీవితమే ఒక శాపం.

6

ఆ వేళ తెల్లవారింది.

స్నానంచేసి పట్టు బట్టలు కట్టుకున్నాడు శేఖరం. దేవుడి ముందు కూర్చుని చాలాసేపు ఏదో మననం చేసుకున్నాడు.

జన్మజన్మలకీ చెప్పుకోవలసిన శుభదినం ఆవేళ. సులోచన తిరిగి వస్తున్నది ఆవేళే.

ఇన్నాళ్ళూ ఆమె డిల్లీలో స్నేహితురాలింట్లో ఉంది. అదృష్టం పండి అడ్రసు దొరికింది. వెంటనే ఆమెకు ఉత్తరం వ్రాశాడు. నిజానికి అది ఉత్తరం కాదు. సెంటుజెల్లి, కొసలకు పసుపురాసి పంపిన ఆవ్యవ శుభ పత్రిక.

అక్కడినుంచి కూడా ఉత్తరం వచ్చింది.

“మీరు తొందరపడి నన్ను అనుమానించారు. నేను తొందరపడి వెళ్ళిపోయాను. తప్పు ఇద్దరి లోనూ ఉంది. మనకు ఇరవై సంవత్సరాల కలిసి జీక్ష చాలు. మీ ఉత్తరం అందింది. ఇహ నే నిక్కడ ఉండలేను. వచ్చేస్తున్నాను” అని వ్రాసింది సులోచన.

పట్టుబట్టలతోనే వీధి గుమ్మం మీద కాసురూపి కూర్చున్నాడు శేఖరం. దాసు ఆనందం, కంగారు ఇహ చెప్పనే అక్కర్లేదు. ఏ వాడాపుడీ లేకుండా కూర్చున్నది టామీయే. పాపం — అది సులోచనను ఎరుగదు.

కారులోంచి సులోచన దిగింది ఇంటిముందు. గేటు లోపలికి వచ్చింది. అది ఆమెకు కోట్లు విలువ చేసే చోటు. తనచోటు. బంగారు వాకిట్ల తిరిగి పాదం పెడుతున్న ఆనంద తేజో కిరణాలు ఆమె కళ్ళల్లో. తనకు జీవితాన్ని ఇచ్చినవాడు, తనవాడు శేఖరాన్ని ఇన్నాళ్ళకు చూసిన అనిర్వచనీయ మధుర భావనాస్ఫూర్తి.

అనందాతిరేకంలో, పరవశానుభూతిలో, కళ్ళ నీళ్ళ మధ్య ఆమెకు సరిగా చూడనేలేకపోయాడు శేఖరం.

ఆమె లోపలికి వచ్చింది.

“సులోచనా ...” మనసారా పిలిచాడు గదిలోంచి. ఆమె వచ్చింది.

ఆమె కూడా ఇప్పుడు మునుపటిలా లేదు. ఆ పాదాల్లో మునుపటి అందం, పటుత్వం లేవు. కళ్ళల్లో చిలిపితనం లేదు. శరీరంలో సత్తువ లేదు. మొహంలో నగం జీవితాన్ని వృధా చేసుకున్న నిస్పృహ చారలు.

ఆమెను గాఢాలోకం చేసుకున్నాడు కుతు. తలపై మూడుసార్లు ముద్దు పెట్టుకున్నాడు. తలనించి పాదాల దాకా వెర్రిగా నిమిరడు. “వ్చే ... చిక్కిపోయావే” అన్నాడు.

ఆవేళ పండుగ చేసుకున్నారు. భోగి, సంక్రాంతి, ఉగాది, దీపావళి—అన్ని పండుగలు కలిసి వచ్చిన రోజిది.

ఆ సాయంత్రం ఆమెతో అన్నాడు శేఖరం—

“మనకు వయసు మళ్ళిన మాట నిజమే కాని, మనం వృద్ధులం కాదు” అని.

కథను కంచీకి వెళ్ళనివ్వడని ఆమెకు అర్థం మయింది.